

ZATWIERDZAM

Przemysław Czarnek

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 30 czerwca 2022 r.

**Sprawozdanie za rok 2021
ze sposobu przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków
w Ministerstwie Edukacji i Nauki
oraz w jednostkach nadzorowanych przez Ministra Edukacji i Nauki
w dziale szkolnictwo wyższe i nauka**

Sprawozdanie obejmuje skargi i wnioski złożone i załatwione w trybie wynikającym z przepisów zawartych w dziale VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego*¹ (dalej: *Kodeks postępowania administracyjnego*), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków² (dalej: *rozporządzenie*), *Regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego*³ (dalej: *Regulamin organizacyjny*) oraz zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg, wniosków i petycji w Ministerstwie Edukacji i Nauki⁴ (dalej: *zarządzenie*). Sprawozdanie zostało opracowane na podstawie:

- rejestru skarg i wniosków kierowanych do Ministerstwa,
- informacji przekazanych przez komórki organizacyjne Ministerstwa oraz jednostki nadzorowane przez Ministra.

W roku **2021** do Ministerstwa oraz jednostek nadzorowanych skierowano łącznie **114 628** skarg i wniosków, z czego **110 355** załatwiono we własnym zakresie, a **4 040** przekazano, według właściwości, zgodnie z *Kodeksem postępowania administracyjnego*, do rozpatrzenia innym organom i instytucjom.

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.

² Dz. U. z 2002 r. Nr 5, poz. 46

³ stanowiący Załącznik do zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. MNiSW poz. 55, z późn. zm.)

⁴ Dz. Urz. MEiN poz. 32

Ministerstwo

Charakterystyka liczbowa skarg i wniosków

W 2021 r. do Ministerstwa wpłynęło **491** skarg i wniosków (o 24, 86 % mniej niż w 2020 r.), w tym:

- **364** skargi i wnioski załatwiono **we własnym zakresie**
- **42** skargi i wnioski przekazano do załatwienia, **według właściwości**, innym instytucjom
- **85** anonimowych skarg i wniosków – które, zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia pozostawia się bez rozpoznania.

Skargi i wnioski były kierowane do Ministerstwa przede wszystkim bezpośrednio przez samych zainteresowanych lub były przekazywane przez organy administracji publicznej, według właściwości, między innymi przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów i Ministerstwo Zdrowia.

Problematyka skarg i wniosków załatwionych we własnym zakresie

Problematyka zgłoszonych spraw, podobnie jak w poprzednich latach, dotyczyła przede wszystkim dwóch grup tematycznych: szkolnictwa wyższego i nauki.

W zakresie **nauki** skargi i wnioski dotyczyły między innymi:

- przywrócenia wolności prowadzenia badań naukowych
- rekrutacji do szkół doktorskich
- realizacji umowy o dofinansowanie projektu
- procedury naboru wniosków konkursowych
- podejrzenia uzyskania tytułu na podstawie plagiatu
- skreślenia z listy doktorantów
- procedury recenzyjnej publikacji naukowych
- odrzucenia wniosku złożonego w konkursie
- dofinansowania na realizację projektu
- podejrzenia popełnienia plagiatu.

W zakresie **szkolnictwa wyższego** skargi i wnioski dotyczyły między innymi:

- działania uczelnianej komisji stypendialnej

- nieterminowego wydawania dyplomów ukończenia studiów
- nieprawidłowości w procesie rekrutacji na studia
- naruszania przez uczelnie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*
- nieuzasadnionego pobierania opłat przez szkoły wyższe
- problemu z odzyskaniem zwrotu czesnego
- naruszania przepisów wewnętrznych przez uczelnie
- opóźnienia w wypłacie stypendium
- kształcenia zdalnego
- przeprowadzenia przez Ministra kontroli w uczelni.

Problematyka skarg i wniosków przekazanych według właściwości do innych jednostek

Ministerstwo przekazało do innych instytucji, według właściwości, zgodnie z *Kodeksem postępowania administracyjnego*, **42** sprawy, w tym między innymi:

- korespondencję dotyczącą uczelni morskich – do Ministerstwa Infrastruktury,
- pisma w sprawie uczeni nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia – do Ministerstwa Zdrowia.

Informacja o sposobach załatwiania skarg i wniosków

Zgodnie z wymogami zawartymi w *rozporządzeniu* oraz przepisami *Regulaminu organizacyjnego* dołożono wszelkich starań, by wnikliwie, prawidłowo i terminowo załatwić napływające skargi i wnioski. Sprawy, z którymi zwrócono się do Ministerstwa, zostały przeanalizowane i załatwione przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne, a zainteresowani otrzymali wyczerpujące odpowiedzi.

W 2021 r. w Ministerstwie załatwiono **364 skargi i wnioski** (o 35 % mniej niż w 2020 r.), w tym:

- 32 wystąpienia uznano za zasadne,
- 17 wystąpień uznano za bezzasadne,
- 315 spraw załatwiono w inny sposób – np. poprzez przedstawienie skarżącym/wnioskodawcom stanowiska Ministerstwa. Skarżący często sygnalizowali problemy, które zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie*

wyższym i nauce⁵ należały do autonomicznych decyzji uczelni. W wielu przypadkach, w celu wykluczenia możliwości wystąpienia nieprawidłowości podlegających ocenie Ministra, występowano do uczelni o złożenie wyjaśnień.

Do spraw zakwalifikowanych jako załatwione w inny sposób zaliczono również pisma skierowane do wiadomości Ministerstwa i wystąpienia pozostawione bez odpowiedzi.

Spośród ogółu załatwionych spraw 61 zostało załatwionych po terminie, co wynikało przede wszystkim z konieczności zgromadzenia właściwych dokumentów lub zasięgnięcia dodatkowych informacji.

Jednostki nadzorowane

Ministerstwo wysłało do jednostek nadzorowanych przez Ministra pismo z prośbą o przekazanie informacji o sposobie załatwienia skarg i wniosków w 2021 r. Zgodnie z nadesłanymi informacjami, w analizowanym okresie do tych jednostek wpłynęło **114 137** skarg i wniosków, w tym **109 991** zostało załatwionych we własnym zakresie, z czego **99 076** uznano za zasadne, **10 602** za bezzasadne, a **313** załatwiono w inny sposób. **3 998** skarg i wniosków przekazano do rozpatrzenia, według właściwości, innym podmiotom. Do wyżej wskazanych jednostek wpłynęło **148** anonimowych skarg i wniosków.

W zakresie szkolnictwa wyższego sprawy dotyczyły następujących grup tematycznych:

1. Sprawy związane z organizacją i tokiem studiów oraz studiów doktoranckich, dotyczące między innymi:

- rozwiązań wspierających studentów z niepełnosprawnością
- indywidualnej organizacji studiów
- sposobu prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich
- realizacji programu nauczania
- nieprzeprowadzenia zajęć przez wykładowców
- warunków i trybu rekrutacji na studia
- sposobu organizacji szkoły doktorskiej
- niewydania odpisu dyplomu studiów
- prowadzenia zajęć w trybie zdalnym

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.

- problemu z ustaleniem terminu obrony pracy dyplomowej.

2. Sprawy socjalne i finansowe studentów oraz doktorantów, dotyczące między innymi:

- zwrotu opłaty rekrutacyjnej
- nieterminowego rozpatrywania wniosków o świadczenia stypendialne
- dofinansowania publikacji naukowych
- obniżenia płatności za studia
- zwolnienia z opłaty rekrutacyjnej
- zwrotu zdublowanej opłaty za dyplom
- sfinansowania stażu naukowego
- zwrotu opłaty za studia
- zwiększenia stypendium doktoranckiego
- zmiany terminu wniesienia opłaty za czesne.

3. Sprawy pracownicze, dotyczące między innymi:

- zwiększenia zakresu obowiązków pracownika
- braku wynagrodzenia za wykonywaną pracę
- obniżenia pensum
- rozwiązania stosunku pracy
- pozbawienia premii
- rozbieżności w wysokości miesięcznego wynagrodzenia
- terminu składania planu urlopowego
- obciążenia dydaktycznego pracownika.

4. Sprawy różne, dotyczące między innymi:

- administrowania osiedlem
- nadzoru nad pracą organów stypendialnych
- wyposażenia sal i laboratoriów
- gospodarowania obiektami uczelni
- zakupu specjalistycznych urządzeń badawczych
- udostępniania sal podczas przerw
- dostępu do zasobów biblioteki
- zwiększenia liczby podręczników w księgozborze
- naruszenia zasad kodeksu etyki nauczycieli akademickich oraz dyskryminacji

- problemu z wjazdem na parking uczelniany
- pracy dziekanatu.

W zakresie nauki sprawy dotyczyły między innymi:

- nieprawidłowości w postępowaniu w przewodzie doktorskim
- współorganizacji przedsięwzięć o charakterze naukowym
- podniesienia kategorii naukowej
- kosztów postępowania habilitacyjnego
- rzetelności oceny wniosku
- grantu na rozwój doktorantów
- dofinansowania publikacji naukowych
- organizacji konferencji naukowej
- podejrzenia popełnienia plagiatu.

Instytucja skarg i wniosków stanowi ważne źródło informacji na temat działalności jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra. Skargi pozwalają na ujawnianie uchybień i ich usunięcie. Pisma o charakterze skarg i wniosków, rozpatrywane z zachowaniem zasad bezstronności, przy umożliwieniu odniesienia się do ich treści podmiotom, których działań bezpośrednio dotyczą, dokumentują skalę i zakres problemów wynikających z korzystania z usług instytucji systemu nauki i szkolnictwa wyższego. Nieprawidłowości sygnalizowane w skargach, podobnie jak w poprzednich latach, pozwalały na podejmowanie stosownych działań, mających na celu eliminowanie ich przyczyn. Analiza napływających skarg i wniosków skutkuje podejmowaniem niezwłocznych działań w sprawach incydentalnych.

W 2021 r., podobnie jak w latach poprzednich, w celu rzetelnego załatwienia spraw, w Ministerstwie często wszczynano postępowania wyjaśniające, w toku których uzyskiwano stanowiska właściwych podmiotów.

Z uwagi na systemowy charakter nadzoru Ministra nad jednostkami nadzorowanymi, wszelkie informacje oraz sugestie, które mogą stanowić istotne wskazówki przy realizacji określonych zadań, są przekazywane do poszczególnych komórek organizacyjnych, w celu ich wykorzystania w bieżących pracach.

Tematyka skarg i wniosków kierowanych do Ministerstwa jest również przedmiotem analizy przy sporządzaniu planu kontroli Ministra.

Załącznik:

Tabela - *Zestawienie sposobu załatwienia skarg i wniosków w 2021 roku*

Sporządzono w Departamencie Kontroli i Audytu